

Keurusselän valuma-alueen kunnostus: Keurus-3 jatkohankkeen suunnittelu

Kooste Mänttä-Vilppulan kaupungille 12.9.2024

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry
Keski-Suomen vesi ja ympäristö ry

Keurus-hankkeen kunnostuskohteet

Toteutetut (vanhimasta uusimpaan):

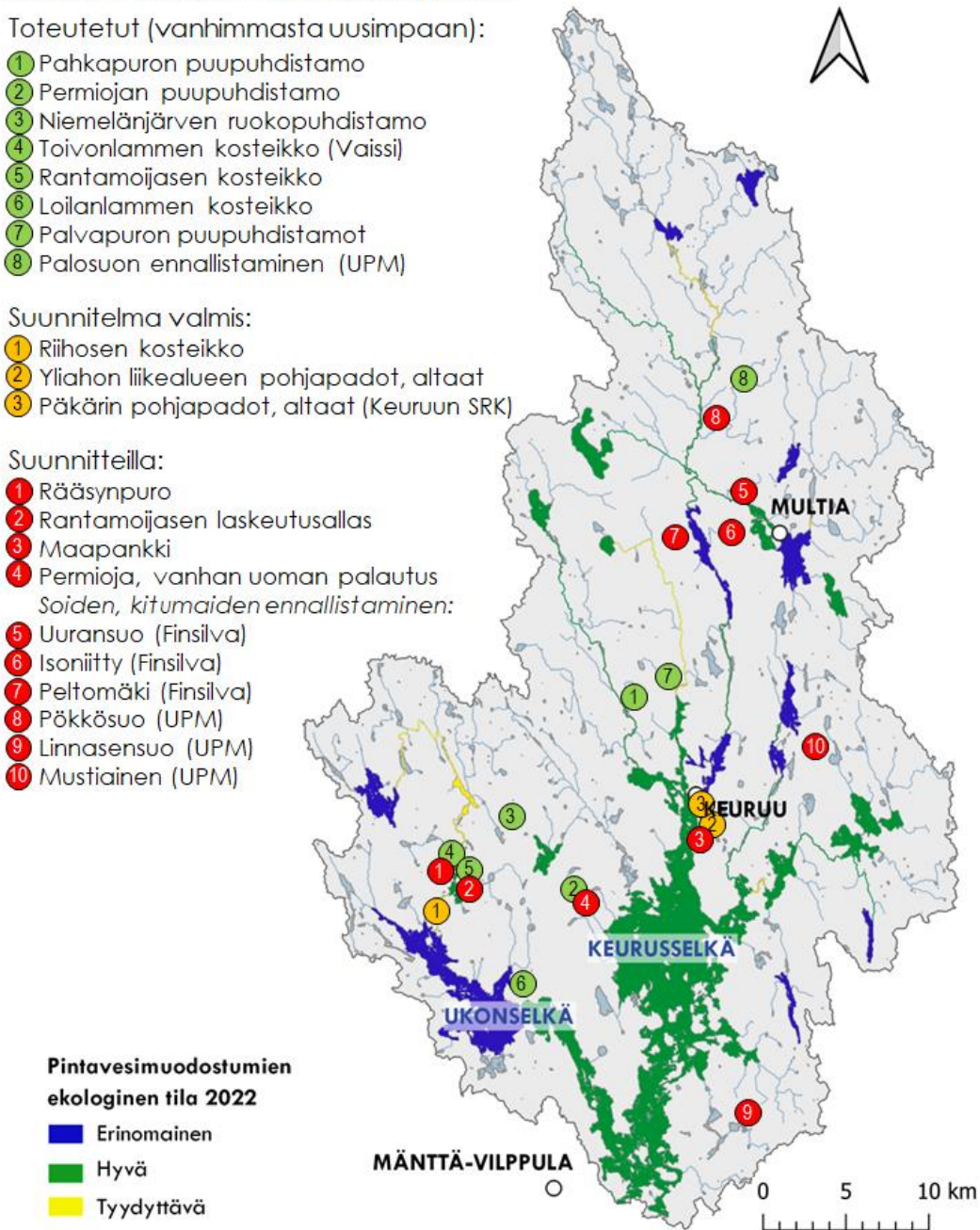
- 1 Pahkapuron puupuhdistamo
- 2 Permiojan puupuhdistamo
- 3 Niemelänjärven ruokopuhdistamo
- 4 Toivonlammen kosteikko (Vaissi)
- 5 Rantamoijasen kosteikko
- 6 Loilanlammen kosteikko
- 7 Palvapuron puupuhdistamot
- 8 Palosuon ennallistaminen (UPM)

Suunnitelma valmis:

- 1 Riihosen kosteikko
- 2 Yliahon liikealueen pohjapadot, altaat
- 3 Päkärin pohjapadot, altaat (Keuruun SRK)

Suunnitteilla:

- 1 Rääsynpuro
- 2 Rantamoijasen laskeutusallas
- 3 Maapankki
- 4 Permioja, vanhan uoman palautus
Soiden, kitumaiden ennallistaminen:
- 5 Uuransuo (Finsilva)
- 6 Isoniitty (Finsilva)
- 7 Peltomäki (Finsilva)
- 8 Pökkösuo (UPM)
- 9 Linnasensuo (UPM)
- 10 Mustiainen (UPM)

Keurusselän valuma-alueen kunnostushankkeessa on onnistuttu edistämään vesienhallintaa lukuisissa kohteissa. Samalla kuormitus vesistöihin on pienentynyt, luonnon monimuotoisuus on vahvistunut sekä vesistöjen arvo kohentunut. Tämänhetkinen Keurus-2-jatkohanke päättyy 15.6.2025. Jotta toiminta voi jatkua katkeamatta, olemme hakemassa rahoitusta seuraavalle Keurus-jatkohankkeelle.

Uuden jatkohankkeen (Keurus-3) tavoitteena on vähentää valuma-alueella tunnistettuja ongelmia:

- vesistöjen tummuminen ja umpeenkasvu humuskuormituksen vuoksi
- maatalousvaltaisten alueiden aiheuttama ravinnekuormitus vesistöihin
- hulevesien aiheuttama kuormitus ja ajoittaiset taajamatulvat

Kaikki em. ongelmat voimistuvat ilmastonmuutoksen myötä yleistyvien sään ääri-ilmiöiden vuoksi.

Hankkeessa jatketaan toimenpiteitä kuormituksen vähentämiseksi valuma-alueella:

- ennallistetaan ojitettuja mutta heikosti puuta tuottavia suoalueita ja muita turvemaita, kuten elokuussa tehtiin Multian Palosuolla: www.suurkeuruu.fi/uutiset/art-2000010656335.html
- suunnitellaan ja toteutetaan erilaisia vesienhallinnan ratkaisuja, kuten kosteikkoja (katso kuva alla), jotka tasaavat virtaamia ja vähentävät kuormitusta vesistöihin
- edistetään toimien jatkuvuutta alueella viestimällä toimenpiteistä ja saaduista kokemuksista
- seurataan toimenpiteiden vaikuttavuutta

Toimenpiteiden avulla:

- vesistöjen tila paranee ja luonnon monimuotoisuus vahvistuu
- kasvihuonekaasupäästöt vähenevät, ilmastonmuutoksen haittavaikutuksia voidaan lieventää
- vesistöjen virkistyskäyttömahdollisuudet lisääntyvät
- alueen elinvoima sekä vetovoima kasvavat
- tieto erilaisista vaikuttamismahdollisuuksista vesistöjen tilan parantamiseksi leviää

Kosteikkojen avulla voidaan parantaa esimerkiksi maatalojen vesitaloutta ja samalla vähentää kuormitusta vesistöihin. Kuvassa kesäkuussa 2023 valmistunut Toivonlammen kosteikko Keuruun Riihossa. Tuomo Laitisen (KSVY ry) 1.9.2023, vain kaksi kuukautta kohteen valmistumisen jälkeen, ottamasta kuvasta voi nähdä, kuinka veden virtauksia ohjaileviin saarekkeisiin on jo kehittynyt kasvillisuutta. Kuvasta erottuu myös, että kosteikkoon tuleva vesi on sameampaa kuin sieltä lähtevä vesi. Viimeisimpien (15.8.2024) Keurus-hankkeessa tehtyjen tutkimusten mukaan lähtevä vesi sisälsi puolet vähemmän ravinteita (fosfori, typpi) kuin tuleva vesi.

Myös jatkohankkeessa etsitään aktiivisesti uusia kunnostuskohteita ja yhteistyökumppaneita. Tähän mennessä olemme tehneet yhteistyötä alueen kuntien lisäksi mm. seuraavien tahojen kanssa: *Vaissi Oy, Rantamoijasen tila, Neova Oy, UPM Metsä Oy, Finsilva Oyj, alueen metsänhoitoyhdistykset, Suolahdenjärven hoitoyhdistys ry, Niemelänjärven hoitoyhdistys ry, Keuruun seurakunta, Pelastetaan Reittivedet ry, Keuruun seudun taimen -yhteistyöryhmä, Tarhapään kalastuskunta ja Riihon kyläyhdistys ry.* Lisäksi mukana toiminnassa on ollut lukuisia yksittäisiä maanomistajia.

Vuosina 2023–2025 käynnissä olevan Keurus-2-hankkeen päärahoitus (345 388 euroa) on saatu Ympäristöministeriön Vesiensuojelun tehostamishjelmasta. Lisäksi sitä ovat rahoittaneet *Keuruun kaupunki, Mänttä-Vilppulan kaupunki, Multian kunta ja Neova Oy.*

Kokemäenjoen vesistön vesiensuojeluyhdistys ry ja Keski-Suomen Vesi ja Ympäristö ry esittävät **Mänttä-Vilppulan kaupungille osallistumista Keurusselän valuma-alueen kunnostuksen jatkohankkeen (Keurus-3) omarahoitusosuuden kattamiseen 5000 € suuruisella vuosittaisella avustuksella vuosina 2025–2027.**

Keski-Suomen ELY-keskuksen asiantuntijoiden kanssa käytyjen keskustelujen perusteella 70 % avustus KEURUS-3-jatkohankkeelle on mahdollinen jo tähän mennessä suunniteltujen sekä suunnitteilla olevien kohteiden (13 kpl) perusteella. Tavoitteena on saada kuntakumppanien, metsäyhtiöiden ja muiden mahdollisten toimijoiden avulla kokoon noin 84 000 euron omarahoitusosuus, joka mahdollistaisi kokonaisuudessaan **noin 280 000 euron** hankerahoituksen.

Keurus-hankkeen yhteyshenkilöt:

Kirsi Kuoppamäki / KVVY Yhdistys
kirsi.kuoppamaki@kvvy.fi, puh. 050 512 7611

Tuomo Laitinen / K-SVY
tuomo.laitinen@k-svy.fi, puh. 0400 614 273

www.kvvy.fi/keurus

Ympäristöministeriö
Miljöministeriet
Ministry of the Environment

Elinkeino-, liikenne- ja
ympäristökeskus

NEOVA